

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UNUTRAŠNJEM
PLATNOM PROMETU
(“Službene novine Federacije BiH”, broj 4/21)

Član 1.

U Zakonu o unutrašnjem platnom prometu ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/15 i 79/15) iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

"Član 4a.

(1) Pružaoci platnih usluga iz člana 3. stav (1) ovog zakona mogu naplatiti naknadu za pružanje platnih usluga u skladu sa članom 4. ovog zakona, osim usluga koje su ovim i drugim zakonima označene kao besplatne.

(2) Naknada iz stava (1) ovog člana mora biti ugovorena, primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružalaca platnih usluga.

(3) Međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,5% vrijednosti izvršene transakcije, a međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,6% vrijednosti izvršene transakcije, u periodu od 12 mjeseci od dana početka primjene ovog stava, a nakon tog perioda međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrijednosti izvršene transakcije, a međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrijednosti izvršene transakcije. Pružaoci platnih usluga dužni su Agenciji dostavljati podatke o naknadama.

(4) Odredbe stava (3) ovog člana ne primjenjuju se na:

a) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje se odnose na isplatu gotovog novca na bankomatima ili na šalterima pružalaca platnih usluga,

b) platne transakcije na osnovu poslovnih kartica.

(5) Poslovna kartica iz stava (4) tačka b) ovog člana znači svaki platni instrument izdat na osnovu kartica poslovnim subjektima čije se korištenje ograničava na poslovne troškove, pri čemu plaćanja izvršena takvim karticama terete direktno račun poslovnih subjekata.

(6) Pružalac platnih usluga dužan je, u poslovnim jedinicama i na svojoj internet stranici, objaviti cjenovnik po kojem naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i dostaviti elektronskim putem Agenciji u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife, te na svojoj internet stranici osigurati poveznicu s internet stranicom iz stava (7) ovog člana.

(7) Agencija na svojoj internet stranici objavljuje uporedni prikaz naknada koje pružaoci platnih usluga naplaćuju poslovnim subjektima za usluge navedene u članu 4. ovog zakona.

(8) Objava uporednog prikaza naknada iz stava (7) ovog člana sadržava:

a) jasne i objektivne kriterije na osnovu kojih se provodi upoređivanje naknada,

b) ažurne informacije napisane jasno, lako razumljivim riječima, te oznaku vremena posljednjeg ažuriranja,

c) potpuni pregled tržišta ili njegovog znatnog dijela s jasnom naznakom, prije prikaza samog upoređivanja naknada, da objava uporednog prikaza naknada nije potpuni pregled tržišta,

d) uputstvo o načinu prijave netačnih informacija u objavi uporednog prikaza naknada.

(9) Agencija bliže propisuje sadržaj, rokove i način dostavljanja podataka iz st. (3) i (6) ovog člana."

Član 2.

U članu 7. stav (2) riječ "moraju" se zamjenjuje riječju "mogu".

Član 3.

Iza člana 8. dodaje se novi čl. 8a., 8b. i 8c. koji glase:

"Član 8a.

(1) Ovlaštena organizacija, u skladu sa članom 6. stav (4) ovog zakona otvara fizičkom licu sljedeće račune:

- a) račune za obavljanje platnog prometa, u domaćoj i stranoj valuti,
- b) račune depozita i uloga na štednju, u domaćoj i stranoj valuti i
- c) druge račune, u domaćoj i stranoj valuti, otvorene na osnovu ugovora s bankom.

(2) Ovlaštena organizacija dužna je voditi evidenciju računa iz stava (1) ovog člana, koji su otvoreni u toj ovlaštenoj organizaciji, a ta evidencija se objedinjava u Registru računa fizičkih lica (u daljem tekstu: Registar).

(3) Fizičko lice je dužno obavijestiti ovlaštenu organizaciju o svakoj promjeni podataka koji se vode u evidenciji računa ovlaštene organizacije, u roku od osam dana od dana promjene izvršene u odgovarajućim evidencijama.

Član 8b.

(1) Ne dovodeći u pitanje primjenu odredaba propisa kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i drugih odredaba ovog zakona, ovlaštena organizacija je dužna fizičkom licu koje ima zakonit boravak u Federaciji, a nema otvoren račun za obavljanje platnog prometa - na njegov zahtjev omogućiti otvaranje i korištenje računa s osnovnim uslugama (u daljem tekstu: osnovni račun).

(2) Zakonit boravak u Federaciji u vezi sa stavom (1) ovog člana označava boravak fizičkog lica u Federaciji u skladu s propisima kojima se uređuju prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranaca u skladu sa propisom o strancima, uključujući i stranca koji boravi u Federaciji u skladu sa propisima kojima se uređuju azil i izbjeglice ili na osnovu međunarodnog ugovora.

(3) Osnovni račun je račun koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija u konvertibilnim markama i obuhvata:

- 1) usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja tog računa;
- 2) usluge koje omogućuju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 3) usluge koje omogućuju isplatu gotovog novca s računa na šalterima ili na bankomatima i drugim sličnim uređajima;
- 4) usluge prijenosa novčanih sredstava s računa na drugi račun, i to:
 - direktnim zaduženjem,
 - korištenjem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta,
 - odobrenja, uključujući trajni nalog, na terminalima i na šalterima i putem sistema internet bankarstva.

(4) Ovlaštena organizacija ne smije fizičkom licu iz stava (1) ovog člana nuditi usluge iz stava (3) ovog člana u okviru osnovnog računa u obimu koji je manji od onog u kojem ih inače nudi u okviru računa za obavljanje platnog prometa koji nije osnovni račun.

(5) Ovlaštena organizacija je dužna na zahtjev fizičkog lica iz stava (1) ovog člana otvoriti osnovni račun, ili taj zahtjev odbiti, bez odlaganja, a najkasnije u roku od deset radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(6) U vezi sa stavom (5) ovog člana, ovlaštena organizacija je dužna prethodno provjeriti da li fizičko lice ima otvoren račun kod druge ovlaštene organizacije ili, ako ne izvrši ovu provjeru, pribaviti izjavu u pisanoj formi o tome da li kod druge ovlaštene organizacije ima otvoren račun koji mu omogućava korištenje usluga iz stava (3) ovog člana.

(7) Ovlaštena organizacija će odbiti zahtjev za otvaranje osnovnog računa ako fizičko lice kod druge ovlaštene organizacije već ima otvoren račun za obavljanje platnog prometa koji mu omogućava korištenje usluga iz stava (3) ovog člana, osim u slučaju da je dao izjavu u pisanoj formi i dostavio obavještenje druge ovlaštene organizacije da će isti račun biti ugašen nakon otvaranja osnovnog računa.

(8) Ovlaštena organizacija dužna je odbiti zahtjev fizičkog lica za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(9) U slučaju odbijanja iz stava (8) ovog člana ovlaštena organizacija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(10) Ako ovlaštena organizacija odbije zahtjev fizičkog lica za otvaranje osnovnog računa zbog razloga navedenih u st. (7) ili (8) ovog člana, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti fizičko lice o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Za takvu obavijest ovlaštena organizacija ne smije fizičkom licu naplatiti naknadu.

(11) Ovlaštena organizacija je dužna, u slučaju odbijanja zahtjeva za otvaranje osnovnog računa fizičkom licu, u obavijesti iz stava (10) ovog člana posebno naznačiti uputu o pravu na prigovor i mogućnost vanskodnog rješavanja spora u vezi sa otvaranjem osnovnog računa, a u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

(12) Ovlaštene organizacije su dužne da međusobno sarađuju u postupku provjere iz stava (6) ovog člana. Podaci koje ovlaštene organizacije prikupljaju i razmjenjuju u postupku te provjere mogu se pribavljati ako je lice na koje se ovi podaci odnose prethodno dalo pismeni pristanak za korištenje istih u navedenu svrhu, a u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 8c.

(1) Ovlaštene organizacije pružaju usluge vezane za osnovni račun iz člana 8b. stav (3) ovog zakona besplatno ili uz razumnu naknadu.

(2) Kod utvrđivanja razumne naknade ovlaštena organizacija uzima u obzir prosječnu mjesečnu neto plaću u Federaciji za prethodnu godinu i prosječnu naknadu koju ovlaštena organizacija naplaćuje fizičkim licima za tu uslugu u vezi s računom za obavljanje platnog prometa."

Član 4.

U članu 9. stav (1) iza broja "(3)" dodaju se riječi: "i Registar iz člana 8a. stav (2)".

Član 5.

Iza člana 9. dodaje se novi član 9a. koji glasi:

"Član 9a.

(1) Podaci iz Registra nisu javno dostupni i na njih se primjenjuju propisi kojima se uređuje poslovna tajna i zaštita ličnih podataka.

(2) FIA može, na osnovu podnesenog zahtjeva u pisanoj formi ili elektronskom obliku, podatke iz Registra dostaviti, odnosno omogućiti pristup tim podacima:

a) ako je lice na koje se ovi podaci odnose prethodno dalo pismeni pristanak,

b) na osnovu odluke ili zahtjeva nadležnog suda,

c) ako, radi obavljanja nadzora nad ovlaštenom organizacijom u skladu sa zakonom, to zahtijeva Agencija,

d) za potrebe ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, organa nadležnog za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i organa nadležnog za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu s propisima,

e) za potrebe Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i drugog kontrolnog organa, u skladu s propisima kojima se uređuju poslovi iz njihove nadležnosti,

f) za potrebe advokata radi poduzimanja pravnih radnji u cilju pružanja pravne pomoći zastupanja fizičkih i pravnih lica u ostvarivanju njihovih potraživanja, uz priloženu punomoć stranke,

g) u vezi s postupkom izvršenja ili osiguranja na imovini imaoca računa, na osnovu zahtjeva suda, drugog nadležnog organa ili ovlaštenog lica koje, u skladu sa posebnim zakonom, ima pravni interes za prinudno ostvarenje potraživanja u tom postupku.

(3) Zahtjev za dobivanje podataka iz stava (2) ovog člana treba sadržavati, pored podataka utvrđenih propisom kojim se uređuje upravni postupak, podatke o pravnom osnovu i svrsi korištenja ličnih podataka, kao i druge podatke koje propiše FIA.

(4) Subjekti iz stava (2) ovog člana podatke iz Registra mogu koristiti radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti, isključivo u svrhu za koju su prikupljeni i ne mogu ih dalje saopćavati ili dostavljati trećim licima, niti tim licima omogućiti pristup ovim podacima, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

(5) Stav (4) ovog člana primjenjuje se i na lica koja su zaposlena ili angažovana odnosno koja su bila zaposlena ili angažovana kod subjekata iz stava (2) ovog člana, a kojima su podaci učinjeni dostupnim, kao i druga lica kojima su zbog prirode njihovog posla ti podaci učinjeni dostupnim.

(6) FIA je odgovorna za dostavljanje podataka subjektima iz stava (2) ovog člana u skladu s ovim zakonom i propisom kojim se uređuje upravni postupak.

(7) FIA će propisati formu i sadržaj obrasca u vezi sa stavom (2) tačka a) ovog člana."

Član 6.

Iza člana 12. dodaju se novi čl. 12a. i 12b. koji glase:

"Član 12a.

(1) Ovlaštene organizacije dužne su dostavljati u Registar, za svaki račun fizičkog lica koji je otvoren u skladu s propisima o unutrašnjem platnom prometu, sljedeće podatke:

a) ime i prezime fizičkog lica, s tim da se za fizičko lice – nerezidenta dostavljaju i podaci o državljanstvu,

b) jedinstveni matični broj fizičkog lica, odnosno drugu identifikacionu oznaku za fizičko lice – nerezidenta (broj identifikacionog dokumenta: pasoša ili druge odgovarajuće lične isprave),

c) mjesto i adresu prebivališta, mjesto i adresu boravišta, ako posjeduje, a za fizičko lice – nerezidenta adresu prebivališta u domicilnoj zemlji,

e) broj potvrde banke o identitetu fizičkog lica – nerezidenta kojem se otvara račun na osnovu sudskog rješenja, odnosno lica koje je određeno za staratelja (na osnovu rješenja o starateljstvu),

f) broj računa fizičkog lica,

g) vrstu računa (tekući i depozitni),

h) datum otvaranja računa fizičkog lica,

i) datum zatvaranja računa fizičkog lica,

j) datum promjene ličnih podataka u vezi sa računom,

k) podatke iz tač. a) do j) ovog stava o licima koja su ovlaštena da raspolažu sredstvima na računu fizičkog lica,

l) oznaku "R" ili "N" zavisno od toga da li je račun rezidenta ili nerezidenta,

m) status računa (aktivan, blokiran, ugašen),

n) datum promjene statusa iz tačke m) ovoga stavka i

o) naziv banke u kojoj je otvoren račun, općina i grad.

(2) Registar računa fizičkih lica ne sadrži podatke o stanju i promjenama na računima iz člana 8a. stav (1) ovog zakona.

(3) Ovlaštene organizacije dužne su kontinuirano, odmah po otvaranju, promjeni podataka o računu i zatvaranju računa fizičkih lica dostavljati elektronskim putem podatke iz stava (1) ovog člana u FIA-u.

(4) Ovlaštene organizacije odgovorne su za tačnost i ažurno dostavljanje podataka u Registar.

(5) Ovlaštene organizacije dužne su, kod prikupljanja i obrade podataka o fizičkim licima iz stava (1) ovog člana, postupati u skladu s propisima kojima se uređuje poslovna tajna i zaštita ličnih podataka.

(6) FIA propisuje, uz prethodnu saglasnost Ministra, način vođenja Registra, te način dostavljanja i korištenja podataka iz ovog Registra.

Član 12b.

(1) FIA je dužna:

- a) odmah, nakon prijema obavještenja od ovlaštenih organizacija o promjenama podataka iz člana 12a. stav (1) ovog zakona, ažurirati podatke u Registru, te osigurati identičnost podataka u Registru s podacima dostavljenim od ovlaštenih organizacija,
- b) postupati u skladu s propisima koji uređuju poslovnu tajnu i zaštitu ličnih podataka kod prikupljanja, obrade i davanja podataka iz Registra, te osigurati sigurnost i povjerljivost podataka i poduzeti sve tehničke i organizacione mjere u cilju zaštite i tajnosti podataka,
- c) voditi posebnu evidenciju o podacima i svrsi za koju su podaci iz Registra dati subjektima iz člana 9a. stav (2) ovog zakona,
- d) čuvati podatke na način i u rokovima utvrđenim propisima kojima se uređuje arhivska djelatnost i drugim propisima,
- e) poduzeti mjere protiv neovlaštenog pristupa podacima iz Registra i drugih oblika nezakonite obrade, mijenjanja, uništavanja ili prijenosa podataka, kao i mjere protiv zloupotrebe ovih podataka.

(2) Zaposleni u FIA-i koji obrađuju podatke iz Registra dužni su čuvati tajnost podataka, pridržavati se utvrđenog načina zaštite podataka i obrađivati podatke pod uslovima koje odredi FIA.

(3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su čuvati tajnost podataka i nakon prestanka radnog odnosa."

Član 7.

U članu 38. stav (1) dodaju se nove tač. a) do c) koje glase:

- "a) kao pružalac platnih usluga naplati naknade suprotno članu 4a. stav (2) ovog zakona,
- b) naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 4a. stav (3) ovog zakona,
- c) u poslovnim jedinicama i na svojoj internet stranici ne objavi cjenovnik po kojem naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i ne dostavi elektronskim putem Agenciji u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife, te ne osigura poveznicu na svojoj internet stranici s internet stranicom Agencije u skladu sa članom 4a. stav (6) ovog zakona,".

Dosadašnje tač. a) do e) postaju tač. d) do h).

Dosadašnja tačka d) koja postaje tačka g) mijenja se i glasi: "g) ne dostavi podatke u Jedinstveni registar, odnosno u Registar, u skladu s čl.12. i 12a. ovog zakona,".

Iza dosadašnje tačke e) koja postaje tačka h) dodaje se nova tačka i) koja glasi: "i) pri prikupljanju i obradi podataka o fizičkim licima ne postupa u skladu s članom 12a. stav (5) ovog zakona,".

Dosadašnje tač. f) do p) postaju tač. j) do u).

U dosadašnjoj tački p) koja je postala u) iza riječi: "st. (1)" zarez i broj "(4)" brišu se. Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj banka ako:

- a) na zahtjev fizičkog lica iz člana 8b. stav (1) ovog zakona ne omogući otvaranje i korištenje osnovnog računa i/ili ne postupi u skladu sa članom 8b. st. (5) do (11) ovog zakona,
- b) međusobno ne saraduje u postupku provjere da li fizičko lice ima otvoren račun kod druge banke u skladu sa članom 8b. stav (6) ovog zakona,
- c) naknade u vezi sa osnovnim računom naplaćuje više nego što je propisano ili ne pruža usluge besplatno u skladu sa članom 8c. ovog zakona i u skladu sa propisom o zaštiti korisnika finansijskih usluga."

Dosadašnji st. (2) do (8) postaju st. (3) do (9).

U dosadašnjem stavu (3) koji je postao stav (4), u tački e) broj "(3)" zamjenjuju se brojem "(4)".

U dosadašnjem stavu (5) koji je postao stav (6), u tački f) riječi: "st. (2) i (3)" zamjenjuju se riječima: "st. (2) do (4)".

U dosadašnjem stavu (7) koji je postao stav (8), u tački b) riječi: "članom 33. stav (2)" zamjenjuju se riječima: "članom 8. stav (5)".

Član 8.

Iza člana 38. dodaju se čl. 38a. i 38b. koji glase:

"Član 38a.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj FIA ako:

- a) ne uspostavi i ne vodi Registar u skladu s članom 9. stav (1) ovog zakona,
- b) postupa i dostavlja podatke iz Registra suprotno članu 9a. st. (1) i (2) ovog zakona,
- c) ne postupa u skladu s članom 12b. stav (1) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u FIA-i novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM, kaznit će se zaposleni u FIA ako ne postupi u skladu s članom 12b. st. (2) i (3) ovog zakona.

Član 38b.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se subjekt iz člana 9a. stav (2) ovog zakona, ako podatke dobivene iz Registra koristi suprotno članu 9a. stav (4) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu, kao i lice iz člana 9a. stav (5) ovog zakona novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM."

Član 9.

Iza člana 41. dodaje se novi član 41a. koji glasi:

"Član 41a.

(1) Agencija će donijeti propis iz člana 4a. stav (9) ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) FIA će donijeti propis iz člana 12a. stav (6) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Ovlaštene organizacije dužne su FIA-i dostaviti podatke o računima fizičkih lica, otvorenim prije stupanja na snagu ovog zakona, najkasnije u roku od 90 dana od dana donošenja propisa iz stava (2) ovog člana.

(4) Agencija će na svojoj internet stranici početi s objavljivanjem uporednog prikaza naknada iz člana 4a. stav (7) ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a odredba člana 4a. stav (3) ovog zakona početak će se primjenjivati šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.